

Kako će aktuelna kriza u Ukrajini uticati na našu zemlju

Gorivo će sigurno

cena gasa zavisi

Cene naftnih derivata na svetskom tržištu u porastu su već neko vreme, a aktuelna ukrajinska kriza može dodatno da ih poveća. Srbija nije ostrvo, pa su poskupljenja i ovde neminovna, tvrde stručnjaci

 DUNJA MARIĆ

Trenutno je na snazi Uredba o ograničavanju cena naftnih derivata evro-dizel i evro-premijum BMB 95, čije su cene na benzinskim pumpama trenutno zamrznute na 179, odnosno 171 dinar po litru. Stručnjaci su saglasni da će poskupljenje uslediti odmah po ukidanju te uredbe, a ukrajinska kriza utiče na poskupljenje svih ostalih naftnih derivata na pumpama, čije cene trenutno nisu pod kontrolom države.

Kako su za naš list istakli Bogdan Petrović, ekonomski analitičar, i Tomislav Mićović, generalni sekretar Udruženja naftnih kompanija Srbije, izvesno je da će nafta na svetskom tržištu poskupeti, a to će osetiti i Srbija.

Kako Petrović ističe, naftni derivati su već poskupeli, te je dalji rast njihovih cena, usled krize u Ukrajini, neizbežan.

- Sigurno će poskupeti i gorivo, samo je pitanje gde će se ovo zaustaviti - kratko je objasnio Petrović.

Kako ističe, niko još ne može sa sigurnošću da tvrdi dokle će se rast cena nastati

Bogdan Petrović
ekonomski analitičar

NAFTNI DERIVATI SU VEĆ POSKUPILI, TE JE DALJI RAST NJIHOVIH CENA USLED KRIZE U UKRAJINI NEIZBEŽAN

viti i koje će biti posledice, ali je jedino izvesno – poskupljenje.

Kako ističe Tomislav Mićović, kretanja na globalnom tržištu sa početka godine ukazivala su na to da će do proleća cene BRENT-a dostići 100 dolara po bare-

Tomislav Mićović
generalni sekretar Udruženja naftnih kompanija Srbije

UKOLIKO SE UVEDU SANKCIJE RUSIJI, KOJE BI POREMETILE NJEN IZVOZ, CENA NAFTI BI MOGLA DA DOBIJE DODATNO UBRZANJE

lu, što se dogodilo bukvalno preko noći.

- I pre intervencije Rusije, u Ukrajini je bilo jasno da neće biti lako da se uspostavi ravnoteža ponude i potražnje. Apetit tržišta naglo rastu, tačnije apetiti trgovaca naftom, što iz

Foto: EPA, EFE/AGENCE FRANCE PRES

dana u dan diže potražnju, dok pojedine zemlje OPEK plus saveza, ispostavilo se, ne mogu da ispune kvote koje su im dodeljene, dok ostale zemlje ne žele da preuzimaju njihove obaveze - objašnjava Mićović.

Prema njegovim rečima, sada je taj deficit nafte koji podiže cenu dodatno produbljen, a ukoliko se uvedu sankcije Rusiji, koje bi na bilo koji način poremetile njen izvoz, cena nafte mogla bi da dobije dodatno ubrzanje.

Svakako ne treba zaboraviti da je, posle Saudijske Arabije, Rusija drugi najveći izvoznik nafte na svetu i da je ideo ruske nafte koja se preraduje u rafinerijama Evropske unije 25 odsto.

- Srbija će kao i do sada deliti sudbinu svih zemalja koje su izraziti neto uvoznici nafte - ističe Mićović, objasnivši da zamrzavanje maloprodajnih cena pri rastu cene sirove nafte, može veoma brzo da ublaži udar na tržište, ali to može biti samo kratkoročna mera, jer je dugoročno neodrživo očekivati od čitavog naftnog sektora da preuzme sav te-

ret uključujući i negativnu razliku između nabavne i prodajne cene.

Prema rečima našeg sagovornika, mnoge države u Evropi su shvatile da ne mogu da zadrže istu politiku akciznog oporezivanja energenata kao do sada.

- U Srbiji pri ovim ograničenim cenama benzina i dizela ideo fiskalnih dažbina je 51-52 odsto. Ukoliko država na duži rok želi da ublaži uticaj visokih cena goriva na ekonomiju i društvo u celini, trebalo bi da preispita uticaj visokih cena energenata i uticaj administrativnog održavanja njihovih cena i da nakon toga uskladi politiku akciznog oporezivanja svih energenata sa rezultatima te analize - objasnio je za kraj Mićović.

Ne treba zaboraviti ni to da je Srbija zavisna od Rusije kada je u pitanju nabavka i cena gasa, podseća energetski stručnjak Miodrag Kapor.

- Sa Putinom smo postigli dogovor o povoljnoj ceni gasa. Dogovor smo postigli u novembru i to važi šest meseci - šta će se desiti posle toga, zavisi od Putina. Sve je to politička odluka, ako režim u Srbiji, konkretno Vučić, zadovolji zahteve Ruske Federacije, onda možemo da se nadamo nekom sličnom i povoljnom aranžmanu. Ako to ne bude slučaj, onda će cena da se podigne - ocenjuje Kapor.

Kada je reč o samom snabdevanju gasom i opasnosti da neko "zavrne slavinu", Kapor je optimističniji i ne boji se nestašica.

- Mi trenutno gas dobijamo preko balkanskog ili turskog toka. Čak i da se potpuno prekine snabdevanje preko Ukrajine, mi imamo alternativu. Sa te strane smo relativno bezbedni - objašnjava Kapor.